

4. Výkony, výkonová spotřeba a účetní přidaná hodnota v segmentu malých a středních firem

Výkonové charakteristiky segmentu malých a středních firem se co do podílů na firemním sektoru pohybovaly v

4.1 Výkony

- Hodnota výkonů malých a středních firem se stoupla za roky 2003-2010 o 50,1 % a dosáhla téměř čtyř bilionů korun; dominantní přírůstek v letech 2003-2007***

Hodnota výkonů¹ malých a středních firem v České republice dosahovala v roce 2010 téměř čtyř bilionů korun (3 961,5 mld. korun) a byla tak o polovinu vyšší než v roce 2003 (2 639,1 mld. korun). O více než polovinu stoupla u nejmenších firem (+53 %) a také u největších podniků tohoto segmentu. U firem s 50-99 zaměstnanými osobami vzrostla o 57,1 %, u firem velikostní skupiny 100-249 osob o 59,3 %. U zbylých velikostních skupin byl přírůstek produkce za období 2003-2010 nižší než průměr za celý segment (firmy skupiny 10-19 osob +38,3 % a skupiny 20-49 zaměstnaných osob +36,2 %).

Naprosto dominantní podíl na tomto přírůstku měl nárůst výkonů za roky 2003-2007.
- Propad o 11,2 % v roce 2009, růst v roce 2010 jen mírný***

Dvojciferného meziročního růstu výkonů (produkce) dosahovaly malé a střední firmy v letech konjunktury, ale i v roce 2004 jejich produkce stoupla o 11,2 %. Krizový rok přinesl její výrazný propad o 11,2 %, ovšem už v roce 2010 došlo k růstu (+3,7 %), který však nebyl tak výrazný, jako v převážné většině období 2003-2010.
- Výkony malých a středních firem tvořily více než polovinu výkonů celého firemního sektoru v ČR***

Podíl malých a středních firem na výkonech (produkci) firemního sektoru, tj. institucionálních sektorů 11 a 14 (nefinanční podniky a domácnosti), se během let 2003-2010 pohyboval v průměru na 53,7 %. Přitom spíše nižší byl v letech nejsilnější konjunktury, tj. 2006 (52 %) i 2007 (52,7 %). Znamená to, že velké firmy v ČR (tj. mimo segment malých a středních podniků) byly, co se produkce týká, v letech nesilnějších růstu české ekonomiky výkonnější.

Analogicky, za krize podíl malých a středních firem na výkonech v ekonomice mírně vzrostl – byla tak v této době spíše stabilizujícím prvkem, přestože i u nich došlo k prudkému propadu výkonů, jak je uvedeno výše.
- Největší podíl na výkonech segmentu mají nejmenší firmy, a to 33,6 % v roce 2010***

Stejně jako u většiny předchozích charakteristik tohoto segmentu také u výkonů dominují jeho úhrnným hodnotám nejmenší firmy. Ty v roce 2010 vyprodukovaly zboží a služby za 1 323 mld. korun, což představovalo přes třetinu (33,6 %) celkových výkonů tohoto segmentu. Také za celou časovou řadu 2003-2010 zůstával jeho podíl stabilní (32 %) – opět s tím, že v letech konjunktury byl podíl nejmenších firem na celkových výkonech malých a středních firmy nižší než z krize (34,6 % v roce 2009). Dokládá to tedy, že za krize byly nejmenší firmy stabilizujícím prvkem, co se týká dosahovaných výkonů celého segmentu.
- Propad výkonů největších firem segmentu byl za krize tak výrazný, že pokračoval i v roce 2010***

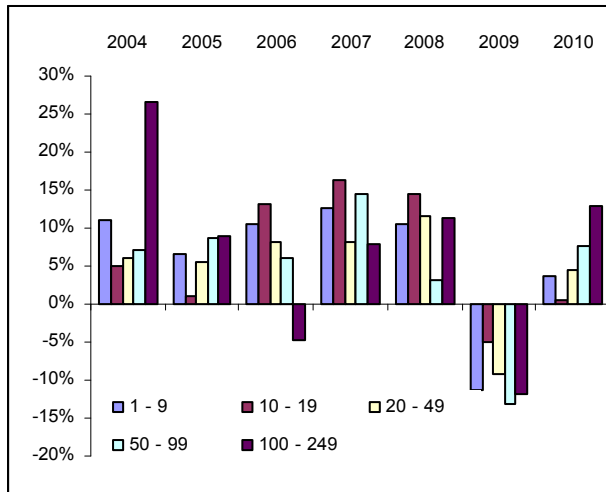
U největších firem zaměstnávajících 100-249 osob došlo za krize v roce 2009 k tak silnému propadu výkonů, že pokračoval i v roce 2010. V něm hodnota výkonů (901,9 mld. korun) nepřekonal krizový rok 2009 (906,1 mld. korun), kdy došlo k meziročnímu poklesu o 18 %. Byl to nejhlubší propad ze všech velikostních skupin malých a středních firem v ČR. Dvojciferné úbytky výkonů zaznamenaly i firmy zaměstnávající 20-49 osob (-13,2 %) i skupina 50-99 osob (-11,9 %).

Tento vývoj v letech 2008-2010 způsobil, že přírůstek výkonů v předchozí části sledovaného období (+77 %) byl během těchto let eliminován a výkonová spotřeba

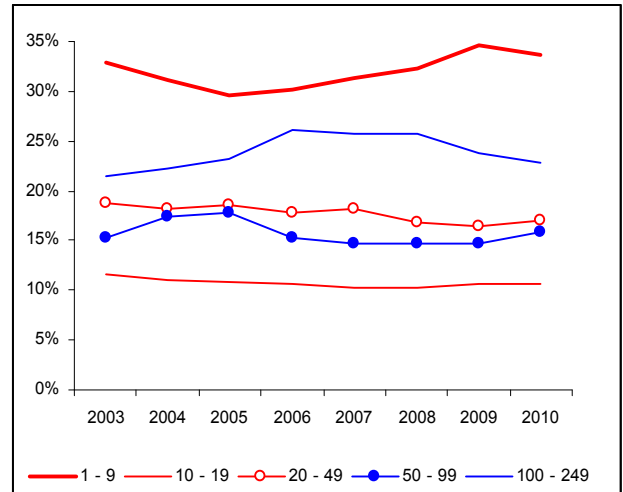
¹ Výkony zahrnují obchodní marži (rozdíl mezi tržbami za prodané zboží a náklady vynaloženými na prodané zboží), tržby za prodej vlastních výrobků a služeb, změnu stavu vnitropodnikových zásob vlastní výroby a aktivací.
http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/zakladni_financni_ukazatele_metodika

největších firem sledovaného segmentu (100-249 zaměstnáváných osob) stoupla za období 2003-2010 o 59,3 %).

Graf č. 16 Výkony malých a středních firem (y/y v %, velikostní skupiny malých a středních firem)

Graf č. 17 Podíly výkonů velikostních skupin na celkových výkonech malých a středních firem (v %)

Pramen: ČSÚ, vlastní propočty

4.2. Výkonová spotřeba a účetní přidaná hodnota

- Přírůstek výkonové spotřeby za roky 2003-2010 větší než přírůstek výkonů; vyšší relativní přírůstek u větších firem**

Vzrůst výkonové spotřeby při výrobě produktů a služeb² (spotřeba materiálu, energie a služby) malých a středních firem byl za období 2003-2010 vyšší (+54,6 %) než kolik činil přírůstek výkonů (50,1 %). Výkonová spotřeba tohoto segmentu činila v roce 2010 celkem 2 722,2 mld. korun, což bylo o téměř bilion více (961,1 mld. korun) než v roce 2003.

Významněji nad přírůstek o 54,6 % za celý segment stoupla v roce 2010 proti roku 2003 výkonová spotřeba nejmenších firem (+59,4 %), ale zejména u skupin velkých firem tohoto segmentu: u podniků zaměstnávajících 50-99 osob o 63,1 %, u skupiny 100-249 osob o 61,1 %. Tento stav korespondoval s proporcemi dynamiky u výkonů.

- Účetní přidaná hodnota se zvýšila podstatně méně (+41,2 %) než výkony nebo výkonová spotřeba; příznivější u nejmenších a**

Naopak účetní přidaná hodnota³ malých a středních firem stoupla za sledované období 2003-2010 pouze o 41,2 %, což bylo podstatně méně, než kolik činil přírůstek výkonů i výkonové spotřeby.

Zejména u účetní přidané hodnoty se projevil efekt velmi nepříznivého vývoje - resp. síly jejího poklesu - v letech 2008-2010: zatímco v první části sledovaného období, tj. 2003-2007 stoupla účetní přidaná hodnota malých a středních firem o 42,1 %, za celé období 2003-2010 méně, tj. o 41,2 %. Tento jev však nebyl patrný u nejmenších

² Výkonovou spotřebu tvoří spotřebované nákupy a služby. Spotřebované nákupy představují hodnotu nakoupeného a již spotřebovaného materiálu, energie a neskladovatelných dodávek (např. voda pro technologické účely, elektřina a voda k rozvodným účelům). Služby představují hodnotu nakoupených externích služeb (opravy a udržování, cestovné, přepravné, nájemné apod.), tj. výkonů od ostatních jednotek. http://vdb.czso.cz/vdbvo/mi/mi_ukazatel.jsp?kodukaz=112

³ Přidaná hodnota je u výrobního podniku daná rozdílem mezi výkony a výkonovou spotřebou. Pokud provozuje podnik nejen výrobní činnost ale i činnost obchodní, je přidaná hodnota definována jako rozdíl výkonů vč. obchodní marže a výkonové spotřeby. http://hons-ekonomie.wz.cz/hospodarsky_vysledek_teorie.pdf
Účetní přidaná hodnota představuje výkony vč. obchodní marže zmenšené o výkonovou spotřebu. Účetní přidaná hodnota je součtem těchto položek: obchodní marže (rozdíl mezi tržbami za prodej zboží a náklady vynaloženými na prodané zboží) + tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb + změna stavu vnitropodnikových zásob vlastní výroby + aktivace - výkonová spotřeba. http://vdb.czso.cz/vdbvo/mi/mi_ukazatel.jsp?kodukaz=48

Hrubá přidaná hodnota (HPH) je definována jako hodnota veškerých nově vytvořených výrobků a služeb mínus hodnota veškerých výrobků a služeb spotřebovaných formou mezispotřeby. Odpisy fixních aktiv se nezohledňují. Hrubá přidaná hodnota je sestavena podle odvětví, která ji vytvořila. <http://apl.czso.cz/ode/tab/tec00004.htm>

největších firem

a největších firem sledovaného segmentu, přestože propad účetní přidané hodnoty u nejmenších firem v roce 2009 byl nehlubší (grafy 18 a 19).

- **Za krize se účetní přidaná hodnota snížila méně (-8,4 %) než výkony (-11,2 %)**...

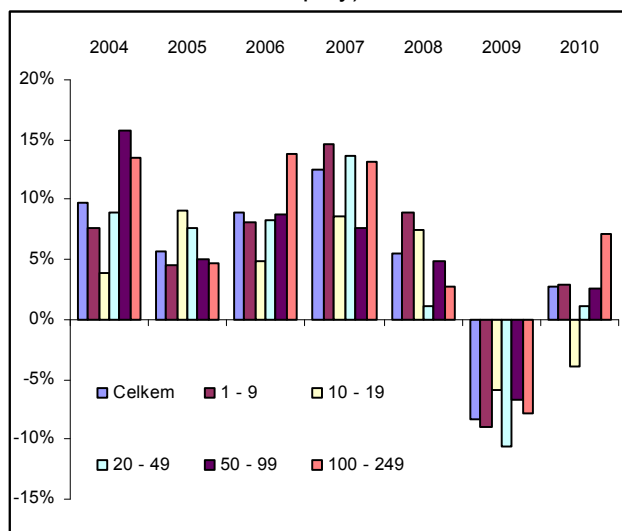
V roce 2009 se účetní přidaná hodnota malých a středních firem snížila o 8,4 %, což bylo podstatně méně, než kolik činil meziroční úbytek výkonů (-11,2 %) a výkonové spotřeby (-12,4 %). Lze to zřejmě přičíst skutečnosti, že ziskovost firem nebyla krizí postižena tolik - i vlivem silné redukce nákladů a ostatních opatření, které podniky v té době přijímaly -, jako výkonnostní parametry (produkce a mezispotřeba). Ty trpěly poklesem poptávky.

Ani mzdová složka, tvořící v zásadě spolu se zisky firem jejich přidanou hodnotu, nebyla ještě v roce 2009 výrazněji postižena krizí, protože firmy propouštěly především zaměstnance s nízkými příjmy, což se v úhrnu vyplácených mezd tolik neprojevovalo.

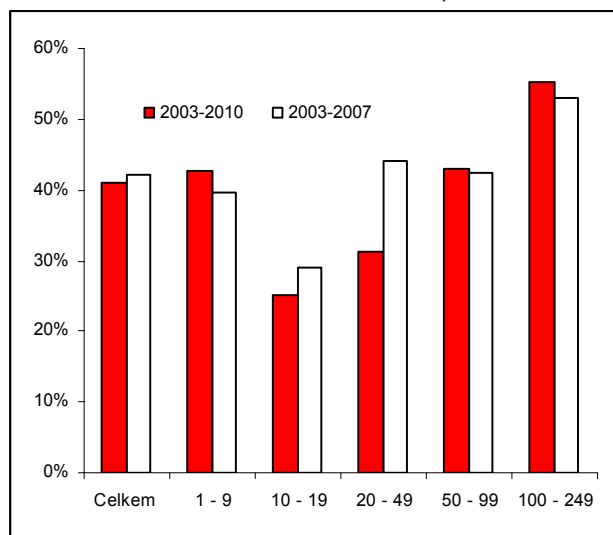
- **... tažena dolů poklesem u nejmenších firem (-9 %) skupiny 20-49 osob (-10,7 %)**

Pokles účetní přidané hodnoty za celý segment byl tažen dolů jejím snížením u nejmenších firem (-9 %) a také u skupiny firem zaměstnávající 20-49 osob (-10,7 %). U ostatních velikostních skupin byl pokles mírnější než v průměru za celý segment. Jedinou skupinou, kde ani v roce 2010 účetní přidaná hodnota meziročně nestoupala (-4 %) byla skupina s 10-19 zaměstnávajícími osobami (graf 18).

Graf č. 18 Dynamika účetní přidané hodnoty malých a středních firem (y/y v %, velikostní skupiny)

Graf č. 19 Přírůstky účetní přidané hodnoty (velikostní skupiny malých a středních firem; 2003-2010 a 2003-2007; v %)

Pramen: ČSÚ, vlastní propočty

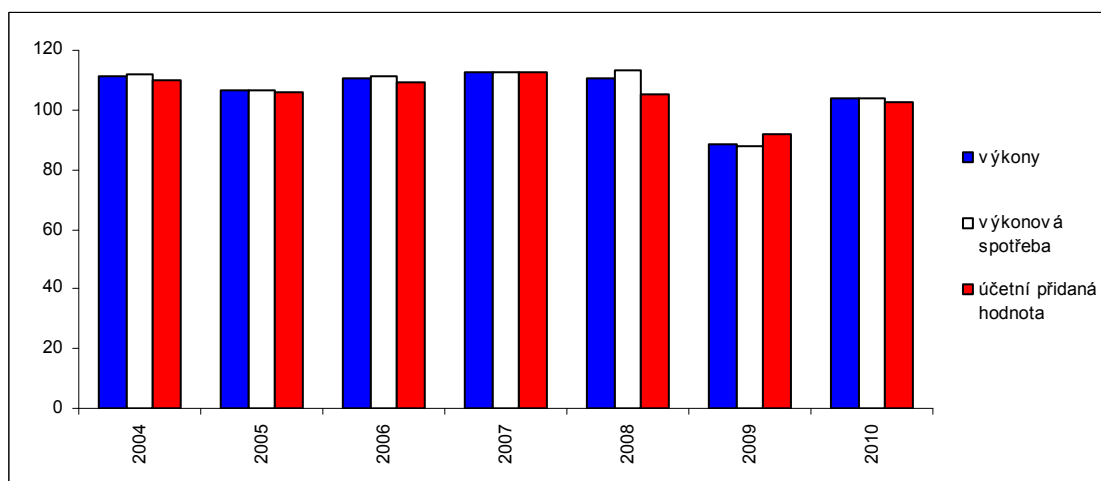
- **Malé a střední firmy tvoří 57,2 % účetní přidané hodnoty firemního sektoru...**

Podíl malých a středních firem na účetní přidané hodnotě firemního sektoru České republiky je vyšší než podíly v případě výkonů a výkonové spotřeby. Rozdíl za období 2003-2010 podle průměrných ročních podílů účetní přidané hodnoty a ve srovnání s podíly v případě výkonů a výkonové spotřeby představoval několik procentních bodů. Znamená to, že velké firmy v ČR přidávají relativně méně přidané hodnoty než kolik je schopen přidat v příslušných relacích segment malých a středních firem.

- **... a tento podíl je vyšší než u výkonů a výkonové spotřeby**

V průměru za sledované období se malé a střední firmy podílely na účetní přidané hodnotě firemního sektoru z 57,2 %, zatímco pokud jde o výkony jen z 53,7 % a u výkonové spotřeby ještě méně (z 52,1 %). Nejvyšší podíl účetní přidané hodnoty na její výši v celém firemním sektoru měly malé a střední firmy České republiky v roce 2008 (54,1 %), nejmenší v letech 2006 a 2007 (50,2 %, resp. 50,8 %). Může to však souviset s legislativními změnami od roku 2008, jejichž vlivem byla významně posílena právě složka zisků a mezd v segmentu malých a středních firem (vysoké paušály odečitatelných položek od základu daně, možnosti daňových odpočtů pro manžele, aj.).

Graf č. 20: Tempa výkonnostních charakteristik malých a středních firem (index meziroční změny)

Pramen: ČSÚ, vlastní propočty

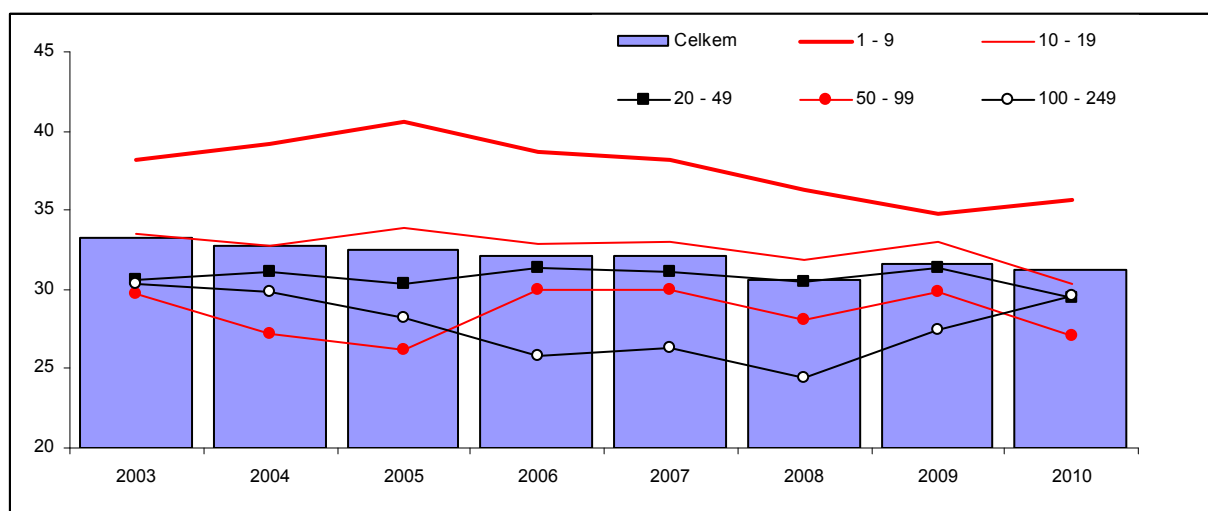
4.2.1 Podíl účetní přidané hodnoty na výkonech

- **Podíl účetní přidané hodnoty na výkonech vyšší u malých a středních firem než celkově ve firemním sektoru**

Žádoucí vysoký podíl účetní přidané hodnoty na výkonech se u malých a středních firem v České republice pohyboval v období 2003-2010 zhruba kolem jedné třetiny. To představovalo významně vyšší podíl, než za firemní sektor České republiky jako celek.

Dalším průvodním jevem bylo v uvedeném období mírné snižování tohoto podílu do roku 2008 (až na 30,6 % z 33,3 %). V krizovém roce 2009 se podíl účetní přidané hodnoty na výkonech zvýšil na 31,6 % a v roce 2010 se na této hodnotě prakticky ustálil, resp. nepatrně klesl (31,3 %).

Graf č. 21: Podíly účetní přidané hodnoty na výkonech malých a středních firem (v %; velikostní skupiny podle počtu zaměstnanců)

Pramen: ČSÚ

- **Podíl se však snižuje**

Ke snížení podílu účetní přidané hodnoty na výkonech došlo v období 2003-2010 (v koncovém roce proti počátečnímu) ve všech velikostních skupinách malých a středních firem, a to nejvíce ve skupině 10-19 zaměstnaných osob, kde se snížil o 3,2 p.b. na 30,3 %, ve skupině nejmenších firem pak o 2,6 p.b. na 35,6 %.

- **Krizový rok 2009 poměr přidaná hodnota/výkony zvýšil - příčinou zřejmě stlačená poptávka se snížením zásob a poklesem výkonové spotřeby**

Nejvyšší podíl účetní přidané hodnoty na výkonech mají nejmenší firmy s 1-9 zaměstnanými osobami (graf 20). Lze však předpokládat, že u větších firem hraje vzhledem k průmyslovému charakteru jejich činnosti větší roli fakt, že výkonová spotřeba je zřejmě vyšší a „stlačuje“ tak podíl účetní přidané hodnoty na výkonech. Je to patrné zejména u skupiny největších firem tohoto segmentu, která však od roku 2008 sledovaný podíl dokáže zvyšovat.

Krizový rok 2009 vesměs tyto podíly u velikostních skupin zvýšil, s výjimkou nejmenších firem. Lze předpokládat, že v té době stlačená poptávka po zboží vedla i ke snížení zásob a tím poklesu výkonové spotřeby, což se však v dalším roce 2010 opět vlivem tržní situace změnilo.

4.3. Tržby

- **Tržby malých a středních firem stouply za rok 2003-2010 o 46 %, z toho v letech 2003-2007 o 43,7 % - téměř celý přírůstek tak připadá na předkonjunkturální a konjunkturální období**

Tržby za vlastní výkony a zboží⁴ malých a středních firem činily v roce 2010 celkem 6271,8 mld. korun. Na celkových tržbách firemního sektoru v ČR participovaly z 59,4 %. V ročním průměru (2003-2010) převyšil tento podíl tři pětiny (60,2 %). Nejvyšší úroveň dosáhl v roce 2003 (61,3 %), nejnižší pak v roce 2006 (59 %). Podíl malých a středních firem na tržbách firemního sektoru ČR je tak vyšší než jejich podíl na ostatních výkonnostních charakteristikách.

Za roky 2003-2010 se tržby v celém segmentu zvýšily o 46 %, z toho v období 2003-2007 o 43,7 %. Téměř celý přírůstek tržeb v sledované časové řadě 2003-2010 tak připadá na předkonjunkturální a konjunkturální období. Pouze u nejmenších firem se tržby zvýšily výrazně i v letech 2008-2010, jak plyne z přírůstků za celou časovou řadu (+54 %) a období zahrnující konjunkturu (+39,1 %). Podobnou proporcí, i když s nižšími procentními přírůstky vykazala i další „malá“ skupina (10-19 zaměstnaných osob). U ostatních velikostních skupin byl přírůstek tržeb za období 2003-2007 nižší než za celou časovou řadu 2003-2010. Znamená to, že v letech 2008-2010 převažoval pokles tržeb u těchto skupin (více v tab. 8).

- **Nejmenší firmy se podílejí na tržbách méně než na účetní přidané hodnotě**

Nejmenší firmy dosahují nižšího podílu na tržbách segmentu malých a středních firem (34,2 % v roce 2010) než je jejich podíl na účetní přidané hodnotě (38,2 %), ale vyšší než na výkonech (33,6 %). Přesto i zde je tento více než třetinový podíl na tržbách v případě nejmenších firem výraznější ve srovnání se skupinou největších firem tohoto segmentu, zaměstnávajících 100-249 osob – ty se podílejí na tržbách celé segmentu malých a středních firem jen necelou pětinou (z 19,8 %).

- **Za krize klesly tržby (-9,9 %) více, než účetní přidaná hodnota (-8,4 %)...**

Pokles tržeb v roce 2009 byl mírně hlubší ve srovnání s poklesem účetní přidané hodnoty (-9,9 % proti -8,4 %). U nejmenších firem však tržby v krizovém roce fakticky stagnovaly (-0,7 %). Jejich propadem trpěly hlavně větší firmy segmentu malých a středních firem. Dvojciferný propad zaznamenaly všechny velikostní skupiny počínaje skupinou 20-49 zaměstnaných osob (-14,1 % proti roku 2008), ostatní zbylé velké skupiny -14,9 %, resp. -16,5 % (graf 23). Tyto propady ovlivnily i přírůstky za celé období 2003-2010 (tab. 8).

- **... a celý segment „držely“ nejmenší firmy**

Z vývoje je patrné, že i za krize „držela“ skupina nejmenších firem celý segment, pokud se vývoje tržeb týká. Kdyby i v ní došlo k většímu poklesu, promítlo by se to nepochybně vzhledem k váze nejmenším firem i v propadu za celý segment. I zde byl tedy vliv této skupiny spíše stabilizující.

- **Naopak v roce 2010 tržby nejmenších firem**

Jinak však tomu bylo v roce 2010 – nejmenší firmy jako jediná velikostní skupina v pokrizovém roce neudržely výši tržeb předchozího roku a vykazaly jejich mírný pokles, resp. stagnaci (-0,1 %). Výstup z krize u ostatních skupin byl přesvědčivý

⁴ Prodej vlastních výkonů, (tj. vlastních výrobků a služeb) představuje tržby za prodej vlastní hmotné a nehmotné produkce externím odběratelům. Prodej zboží představuje tržby za prodej obchodního zboží nakoupeného za účelem dalšího prodeje. Jedná se o realizované dodávky na základě vystavených faktur bez ohledu na to, zda ve sledovaném období došlo k jejich úhradě. Do tržeb za vlastní výkony a zboží se nezahrnují DPH a vnitropodnikové dodávky.
http://vdb.czso.cz/vdbvo/mi/mi_ukazatel.jsp?kodukaz=102&kodjaz=203&show_back=1

jen stagnovaly

zejména u skupin 20-49 osob a 50-99 zaměstnaných osob, u nichž tržby stouply meziročně zhruba o desetinu (+10,2 %, resp. +9,4 %).

Tab. č. 8: Přírůsteky tržeb za vlastní výkony a zboží v segmentu malých a středních firem
(jednotlivé velikostní skupiny podle počtu zaměstnaných osob, koncový rok proti počátečnímu, v %)

	Celkem	1 - 9	10 - 19	20 - 49	50 - 99	100 - 249
2003-2010	46,0 %	54,0 %	41,3 %	32,7 %	51,0 %	45,3 %
2003-2007	43,7 %	39,1 %	27,9 %	39,8 %	53,8 %	57,0 %

Pramen: ČSÚ, vlastní propočty

4.4. Účetní přidaná hodnota a tržby na jeden subjekt v segmentu malých a středních firem

Poměrové ukazatele měřící účetní přidanou hodnotu vyprodukovanou jedním subjektem a také tržby připadající v průměru na jeden podnik segmentu malých a středních firem v ČR jsou ovlivňovány počtem subjektů v jednotlivých velikostních skupinách firem.

• **Na jednu firmu připadalo 1,163 mil. korun přidané hodnoty v roce 2010** V roce 2010 vytvořil jeden subjekt segmentu malých a středních firem celkem přes milion účetní přidané hodnoty (1,163 mil. korun) a stržil za své vlastní výkony a zboží téměř 6 mil. korun (5,884 mil. korun). Nejmenší firmy vzhledem ke svému počtu vykazovaly na jeden subjekt pouze necelý půl milion (463 tisíc korun) účetní přidané hodnoty, v případě tržeb pak 2,096 mil. korun.

• **Čím větší velikostní skupina, tím vyšší podíl účetní přidané hodnoty na jeden subjekt** Zajímavou skutečností je zvyšující se přírůstek účetní přidané hodnoty na jeden subjekt, sledujeme-li tento ukazatel v jednotlivých velikostních skupinách malých a středních firem za období 2003-2010. Zatímco u nejmenších firem (1-9 osob) stoupla za toto období účetní přidaná hodnota na jeden subjekt o 29,4 % a u firem zaměstnávajících 10-19 osob o 30 %, větší firmy zvýšily v tomto parametru výkonnost výrazněji: skupina zaměstnávající 20-49 osob o 34,1 %, skupina 50-99 o 39,3 % a největší skupina se 100-249 zaměstnaných osob dokonce o 48,9 %. Údaje v absolutních hodnotách ukazuje tabulka 9.

Tab. č. 9: Účetní přidaná hodnota na jeden subjekt v segmentu malých a středních firem (v tis. korun; velikostní skupiny podle počtu zaměstnaných osob)

	Celkem	1 - 9	10 - 19	20 - 49	50 - 99	100 - 249
2003	903	358	4 438	11 533	28 928	66 636
2004	986	383	4 722	12 665	31 972	72 961
2005	1 068	411	5 076	13 385	33 515	74 062
2006	1 163	444	5 417	14 574	35 695	81 781
2007	1 268	493	5 864	16 285	37 598	88 994
2008	1 311	526	6 178	15 877	37 854	93 492
2009	1 150	457	5 807	15 096	37 960	92 060
2010	1 163	463	5 772	15 469	40 299	99 209

Pramen: ČSÚ

• **Po poklesu v roce 2009 nedošlo v roce 2010 ke zlepšení** V krizovém roce 2009 se výše účetní přidané hodnoty připadající na jeden subjekt snížila v celém segmentu poměrně významně, a to o 12,7 % a v roce 2010 ke znatelnému oživení nedošlo (+1,1 %). Tento slabý přírůstek ostře kontrastuje s průměrem let 2004-2007, kdy účetní přidaná hodnota na zaměstnance rostla meziročně v průměru o 8,9 %, což zhruba odpovídalo přírůstku průměrné nominální

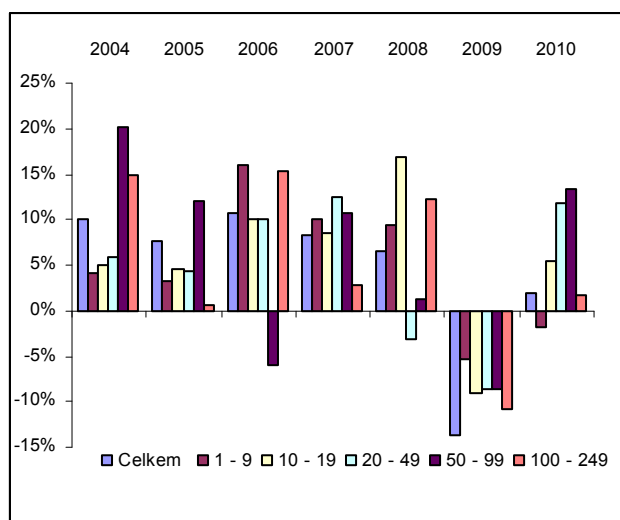
měsíční mzdy. Dokládá také, že z propadu se daří vymaňovat jen stěží.

- **Poměr tržeb na jeden subjekt byla v roce 2009 dokonce ještě hlubší, než poměr účetní přidaná hodnota na jeden subjekt; výsledkem roku 2010 však byl příznivější...**

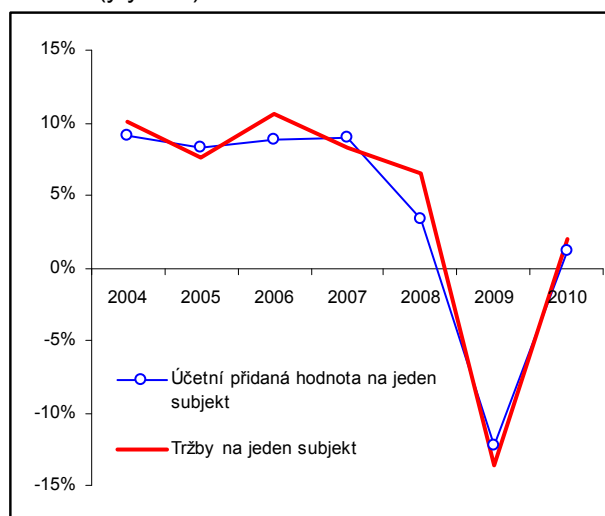
Pokles tržeb připadajících na jeden subjekt byl v krizovém roce 2009 dokonce ještě hlubší, než pokles účetní přidané hodnoty na jednu firmu segmentu malých a středních firem v ČR. Propadly se totiž o 13,7 %, ale výstup v roce 2010 byl příznivější (+2 % meziročně) než ve srovnatelném ukazateli u účetní přidané hodnoty (+1,1 %). Rovněž také nedošlo ke stejnému efektu jako u účetní hodnoty na jeden subjekt při srovnávání její výše v roce 2010 proti roku 2003 – nárůst se nezvětšoval v závislosti na velikostní skupině firem (podle počtu zaměstnáváných osob).

Za celý segment malých a středních firem se velikost tržeb na jednu firmu zvýšila v roce 2010 o třetinu (+33,1 %) proti roku 2003, v případě účetní přidané hodnoty pouze o 28,7 %.

Graf č. 22 Tržby na jeden subjekt (y/y v %, velikostní skupiny podle počtu zam. osob)

Graf č. 23 Vývoj účetní přidané hodnoty a tržeb na jeden subjekt u malých a středních firem (y/y v %)

Pramen: ČSÚ, vlastní propočty

- **... s výjimkou nejmenších firem**

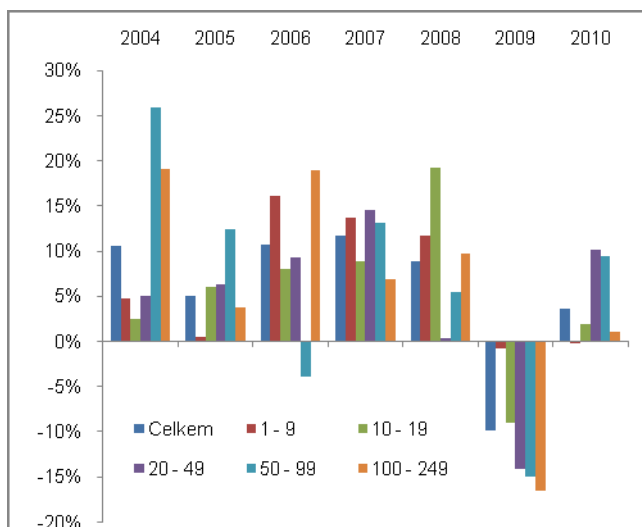
V roce 2010 byla skupina nejmenších firem jedinou v segmentu malých a středních firem, kde meziročně pokračovalo snižování tržeb na jeden subjekt. V ostatních velikostních skupinách již došlo k oživení. Znamená to, že nejmenší firmy se v tomto směru z krize v roce 2010 dosud nedostaly.

U přidané hodnoty tomu však tak nebylo a v přepočtu na jeden subjekt už u firem kategorie 1-9 zaměstnaných osob v roce 2010 došlo k přírůstku meziročně o 1,2 %.

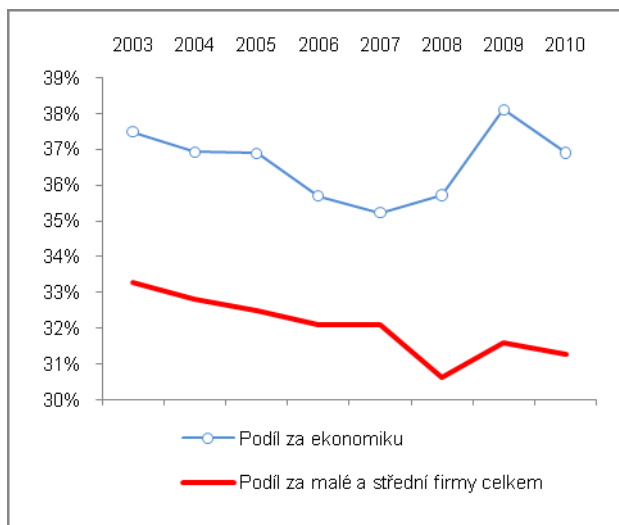
- **Srovnání s vývojem v celé ekonomice**

Porovnáme-li podíl účetní přidané hodnoty na jeden subjekt v segmentu malých a středních firem s přibližným ekvivalentem za celou ekonomiku - ve hrubém srovnání, protože kategorie hrubé přidané hodnoty v národním účetnictví není totožná s účetní přidanou hodnotou (viz metodická východiska v úvodu analýzy) - je patrné, že za ekonomiku je podíl vyšší. Korektněji srovnatelná je však dynamika a z té vyplývá, že při snižujícím se podílu přidané hodnoty v segmentu malých a středních firem i za ekonomiku jako celek v letech 2003-2007 došlo v roce 2008 k vývoji odlišnému - podíl se u malých a středních firem snížil, zatímco za ekonomiku stoupl (graf 23). V dalších letech již byla dynamika opět srovnatelná. Lze předpokládat, že rok 2008 byl ovlivněn přijatou legislativou (viz výše).

Graf č. 24 Vývoj tržeb (y/y v %, velikostní skupiny podle počtu zaměstnaných osob)

Graf č. 25 Vývoj podílu přidané hodnoty na produkci (výkonech) (y/y v %)

Pramen: ČSÚ, vlastní propočty